

Τα τελευταία 4 χρόνια, η πανδημία, οι γεωπολιτικές συγκρούσεις, η κλιματική αλλαγή, η απώλεια της βιοποικιλότητας, η ανεργία και το αυξανόμενο κόστος διαβίωσης έχουν επιδεινώσει το **ήδη χαμηλό επίπεδο Ψυχικής Υγείας** στον πληθυσμό της Ευρώπης, ειδικά **στις ευπαθείς ομάδες, σε παιδιά και εφήβους.**

παιδιά ηλικίας κάτω των 15 ετών

Σε αυτή την ηλικιακή ομάδα, οι ψυχικές διαταραχές είναι πλέον στην 3^η θέση σε συχνότητα.^{1,2}

Τα περιστατικά ανά 1000 κατοίκους αυξήθηκαν από **8,6 σε 10²**

85 εκατομμύρια άνθρωποι στην ΕΕ παρουσίασαν προβλήματα **Ψυχικής Υγείας** πριν από την πανδημία

+25% σε παγκόσμιο επίπεδο του **άγχους** και της **κατάθλιψης** μετά το 2021

600 δισεκ. € συνολικό οικονομικό φορτίο

-4% του ΑΕΠ αρνητικός αντίκτυπος στην οικονομία

+22% **μοναξιά** στην ΕΕ μετά την πανδημία

1 στα 2 **νεαρά άτομα** ανέφεραν εμπόδια στην πρόσβαση σε υπηρεσίες υποστήριξης της Ψυχικής Υγείας

+14% επιπολασμός της **κατάθλιψης**
+20% επιπολασμός του **άγχους**

-7% κατά μέσο όρο στη **δαπάνη για την Ψυχική Υγεία** από το 2011 έως το 2018

-6% στο **ποσοστό αυτοκτονιών** στην ΕΕ των 27 + Ηνωμένο Βασίλειο

+7% στην ΕΕ των 27 + Ηνωμένο Βασίλειο μέσος όρος **ανταπόκρισης** των πυλώνων του συστήματος, από **4,9 σε 5,2**

Πηγή: Όμιλος TEHA με δεδομένα από το Ευρωβαρόμετρο, τη Eurostat, τον ΟΑΣΑ και τον ΠΟΥ, 2024

κενό θεραπείας

Ενώ οι προσπάθειες βελτίωσης των υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας συνεχίζονται, **εξακολουθούν να παρατηρούνται ανισότητες στην ποιότητα των υπηρεσιών και στις εκβάσεις** στην ΕΕ. Πάνω από το **50%** των ατόμων **αντιμετωπίζουν εμπόδια στην πρόσβαση** σε υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας.

Στην Ευρώπη, το διάμεσο κενό θεραπείας υπολογίζεται σε³

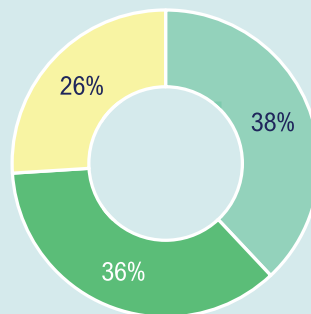
45%
για τη μείζονα κατάθλιψη

40%
για τη διπολική διαταραχή

18%
για τη σχιζοφρένεια

εμπόδια στην πρόσβαση

Μερίδιο των λόγων για τους οποίους οι άνθρωποι δεν ήταν σε θέση να έχουν πρόσβαση στις υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας στην Ευρώπη (% των απαντήσεων), το 2020

- Φόβος μετάβασης στο κέντρο θεραπείας
- Μη διαθέσιμος επαγγελματίας του τομέα υγείας
- Οικονομικά προβλήματα

Πηγή: Όμιλος TEHA με δεδομένα από το Ευρωβαρόμετρο και το Statista, 2024

Τα βασικά σημεία της Έκθεσης Headway

Σαφές κάλεσμα για δράση

Η δαπάνη για την Ψυχική Υγεία παραμένει χαμηλή ως ποσοστό της συνολικής δαπάνης για την υγειονομική περίθαλψη σε πολλές χώρες. Το 2018, η Επιτροπή του The Lancet συνέστησε **την επένδυση, κατ' ελάχιστον, του 5%** του συνολικού προϋπολογισμού για την υγειονομική περίθαλψη σε υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας για **χώρες με χαμηλά-μεσαία εισοδήματα** και τουλάχιστον 10% για τις χώρες με υψηλά εισοδήματα.⁴

Ευρήματα της **“Headway – Δείκτης Ψυχικής Υγείας 4.0”** επιβεβαιώνουν την **ελάχιστη συνιστώμενη επένδυση του 10% για χώρες με υψηλά εισοδήματα**, ενώ υποδεικνύουν την **ανάγκη αύξησης της ελάχιστης επένδυσης στο 6,5% της συνολικής δαπάνης για την υγειονομική περίθαλψη για χώρες με χαμηλά έως μεσαία εισοδήματα** προκειμένου να βελτιωθεί η συνολική κοινωνική ευημερία.⁵

Το βέλτιστο όριο επένδυσης στην Ψυχική Υγεία ισοδυναμεί με **ετήσια πρόσθετη επένδυση ύψους 27,4 δισεκ. € στην Ευρώπη**.

Το αποτέλεσμα θα ήταν **άμεση εξοικονόμηση για τα εθνικά συστήματα υγείας ύψους**

79,4 δισεκ. €

και **έμμεση εξοικονόμηση ύψους**

43,5 δισεκ. €

για την οικονομία της Ευρώπης μειώνοντας το φορτίο στις κοινωνικές υπηρεσίες και αυξάνοντας τη συμμετοχή του εργατικού δυναμικού.⁷

προστασία των νεαρών ατόμων

Η έρευνα υποδεικνύει ότι η ενσωμάτωση της κοινωνικο-συναισθηματικής μάθησης, της υποστήριξης της Ψυχικής Υγείας και προγραμμάτων πρόληψης του εκφοβισμού στα προγράμματα των σχολείων είναι ένας από τους πιο οικονομικά αποδοτικούς τρόπους προαγωγής της ψυχολογικής ευημερίας των παιδιών.

Σύμφωνα με μια μελέτη της UNICEF, **η ομαδική γνωστική συμπεριφορική θεραπεία για την αντιμετώπιση της κατάθλιψης σε επίπεδο σχολείου εξασφαλίζει επιστροφή ύψους 57€ για κάθε 1€ που επενδύεται**, ενώ **προγράμματα κοινωνικο-συναισθηματικής μάθησης σε επίπεδο σχολείου εξασφαλίζουν επιστροφή ύψους 225€ για κάθε 1€ που επενδύεται**.⁶

57€

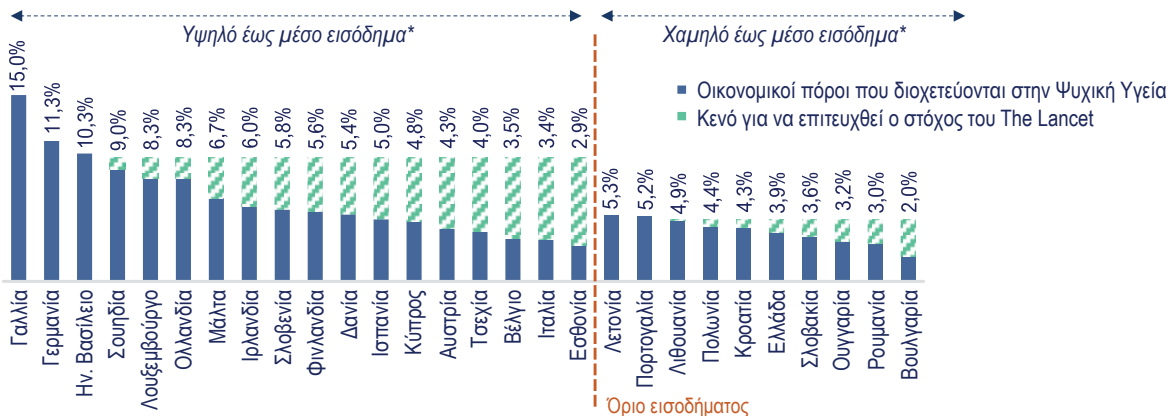
για κάθε 1€ που επενδύεται

225€

για κάθε 1€ που επενδύεται

Κάθε επιπλέον 1€ που επενδύεται στην Ψυχική Υγεία στην ΕΕ των 27 + Ηνωμένο Βασίλειο **δημιουργεί** πρόσθετα άμεσα και έμμεσα οφέλη ύψους **4,50€**, με αποτέλεσμα μια **εκθετική επιστροφή επενδύσεων** για τις ευρωπαϊκές κοινωνίες.

Οικονομικοί πόροι που διοχετεύονται στην Ψυχική Υγεία και το κενό στον στόχο του The Lancet (% της συνολικής δαπάνης υγειονομικής περίθαλψης), 2022 ή τελευταίο διαθέσιμο έτος

Πηγή: Όμιλος TEHA με δεδομένα από το Lancet, τον ΟΑΣΑ, τον ΠΟΥ, τη Eurostat και την AGENAS, 2024

(*) Ταξινόμηση με βάση δεδομένα της Eurostat και χρήση του ορισμού της Παγκόσμιας Τράπεζας (το όριο ορίζεται στα 14.005 αμερ. Δολάρια το 2023).